

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 491

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu
Raporu
(1/827)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/827 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Genel Gerekçesi 4
- Madde Gerekçeleri 5

• Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu 6

• Tasarı Metni 8

• Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 8

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-769-4985

18/9/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kültür ve Turizm Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 13/8/2013 tarihinde kararlaştırılan "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/827)	
ESAS	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Anayasa Komisyonu Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Çevre Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Anayasanın "Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması" başlıklı 63 üncü maddesinde yer alan; "Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır. Bu varlıklar ve değerlerden özel mülkiyet konusu olanlara getirilecek sınırlamalar ve bu nedenle hak sahiplerine yapılacak yardımlar ve tanınacak muafiyetler kanunla düzenlenir." hükmü ile ülkemizdeki kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunması hususu anayasal güvence altına alınmıştır.

Korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili tanımları belirlemek, yapılacak işlem ve faaliyetleri düzenlemek amacıyla 21/7/1983 tarihinde 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kabul edilmiş ve söz konusu Kanun 23/7/1983 tarihli ve 18113 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 11/4/2012 tarihli ve E. 2011/18, K. 2012/53 sayılı Kararıyla, 2863 sayılı Kanunun 65 inci maddesinin (a) ve (b) fıkraları, Anayasanın 2 nci ve 38 inci maddelerine aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilmiş ve iptal hükmünün, kararın Resmî Gazetede yayımlanmasından başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiştir. Mezkur Karar, 13/10/2012 tarihli ve 28440 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesince verilen iptal Kararının gerekçesinde hem tescil kararının tebliğ edilmemesi hem de koruma bölge kurulu kararlarının ilgililere duyurulmasını güvence altına alacak bir yasal hükmün bulunmaması karşısında, 2863 sayılı Kanununun 65 inci maddesinin (a) ve (b) fıkralarında belirtilen cezai yaptırımların bireyler açısından öngörülebilir olmadığı ve Anayasanın 38 inci maddesinde yer alan suçta ve cezada kanunilik ilkesine uymadığı belirtilmiştir.

Anılan Kararda ayrıca Anayasanın 2 nci maddesinde yer alan hukuk devletinin temel ilkelerinden olan belirlilik ilkesi uyarınca, yasal düzenlemelerin hem kişisel yönden hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerektiği ifade edilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin söz konusu Kararında vurgulanan gerekçeler doğrultusunda, Kararda öngörülen bir yıllık süre sınırı da dikkate alınarak, 2863 sayılı Kanununun 65 inci maddesinin (a) ve (b) bentlerinin uygulanabilir bir kanuni zemine dayandırılabilmesi amacıyla ve uygulamada karşılaşılan sorunlar ile gelişen koruma ilkeleri de dikkate alınmak suretiyle 2863 sayılı Kanunda düzenleme yapılması gerekmiştir.

Tasarı, yukarıda belirtilen gerekçelerle hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Anayasa Mahkemesinin 11/4/2012 tarihli ve E. 2011/18, K. 2012/53 sayılı Kararıyla, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 65 inci maddesinin (a) ve (b) fıkralarının, Anayasanın 2 nci ve 38 inci maddelerine aykırı olduğu gerekçesiyle iptaline hükmedilmiştir. Söz konusu Kararda koruma bölge kurullarınca tespit edilen koruma alanlarında belirlenen şartlara aykırı izinsiz inşai ve fiziki müdahale yapan ya da yaptırımların cezalandırılmasını gerektiren ve suç teşkil eden fiillerin konusunun koruma bölge kurullarınca belirlenen esaslar dâhilinde belirlendiği ifade edilmiştir.

Madde ile, herhangi bir sit alanındaki korunması gerekli taşınmaza yapılan müdahalelere ilişkin olarak alınan koruma bölge kurulu kararlarının ilgili herkesin bilgisine sunulmasını sağlamaya yönelik kanuni güvencenin, Anayasa Mahkemesi kararında işaret edilen hususlar da dikkate alınmak suretiyle sağlanması öngörülmektedir.

Madde 2- Madde ile, Anayasa Mahkemesince verilen iptal Kararında belirtilen gerekçeler doğrultusunda, korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının korunma alanlarına ilişkin olarak koruma bölge kurullarınca alınacak kararların, maliklerince tebliğ edilmesi sağlanmaktadır. Malikleri idarece tespit edilemeyen korunma alanlarının tesciline ilişkin kararların ise hem Resmî Gazetede hem de Bakanlığın internet sayfasında bir ay süre ile yayımlanması suretiyle aleniyetinin sağlanması hedeflenmektedir.

Madde 3- Madde ile, Anayasa Mahkemesince verilen iptal Kararı doğrultusunda 2863 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak, cezai müeyyidelerin de yeniden düzenlenmesi öngörülmektedir.

Madde 4- Yürürlük maddesidir.

Madde 5- Yürütme maddesidir.

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve
Spor Komisyonu
Esas No: 1/827
Karar No: 24

3/10/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca; “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/827)” 1/10/2013 tarihinde, esas komisyon olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu’na, tali komisyon olarak da Anayasa, Adalet, Çevre ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına havale edilmiştir.

Tasarı, Komisyonumuzun 3/10/2013 tarihli 19’uncu toplantısında Kültür ve Turizm Bakanı Ömer ÇELİK, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı temsilcilerinin katılımı ile görüşülmüştür.

Anayasa Mahkemesi; 11/4/2012 tarihli ve E. 2011/18 ve K. 2012/53 sayılı Kararıyla 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun “Cezalar” başlıklı 65’inci maddesinin (a) ve (b) fıkralarını Anayasaya aykırı bularak iptal etmiş ve yürürlüğünü Resmî Gazete’de yayımından itibaren bir yıl süre ile ertelemiştir. İlgili karar 13/10/2012 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Tasarı ile iptal kararının yürürlüğe gireceği 13/10/2013 tarihinden önce ilgili iptal kararı doğrultusunda bir sit alanındaki korunması gerekli taşınmaz yapıları müdahalelere ilişkin olarak koruma bölge kurullarınca alınacak kararların ilgili herkesin bilgisine sunulmasını sağlamaya yönelik kanuni güvence sağlanmakta, korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının korunma alanlarına ilişkin olarak koruma bölge kurullarınca alınacak kararların maliklere/ilgililere tebliğ edilmesi öngörülmekte ve cezaî müeyyideler yeniden düzenlemekte ve böylece meydana gelebilecek kanuni boşluğun önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Tasarı gerekçesi doğrultusunda Komisyonumuzca aynen benimsenmiş ve maddelerine geçilmesi oybirliği ile kabul edilmiştir.

Bu çerçevede;

- Tasarının 1’inci maddesi, 19/12/2005 tarihli Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin “Atıfların yapılması” başlıklı 19’uncu maddesine göre, bir madde içerisinde başka bir kanuna atıf yapılıyorsa ilk atıfta öncelikle ilgili kanunun kabul tarihinin, sayısının ve adının tam olarak yazılması kuralı doğrultusunda 7201 sayılı Tebligat Kanunu’nun kabul tarihinin eklenmesi, madde çerçevesinde yer alan “aynı” ibareleri ile “mevcut” ibaresinin çıkarılması, “Resmî Gazetede” ibaresinin “Resmî Gazete’de” şeklinde yazım yanlışları düzeltilerek kanun yapım tekniği ve imla kuralları bakımından redaksiyona tabi tutularak kabul edilmiştir.

- Tasarının 2’nci maddesi, madde çerçevesinde yer alan “aynı maddeye” ibaresinin çıkarılması, “Resmî Gazetede” ibaresinin “Resmî Gazete’de” şeklinde yazım yanlışları düzeltilerek kanun yapım tekniği ve imla kuralları bakımından redaksiyona tabi tutularak kabul edilmiştir.

- Tasarının 3’üncü, 4’üncü ve 5’inci maddeleri ayrı ayrı oylanmak suretiyle aynen kabul edilmiştir.

Tasarı'nın tümü ve Komisyonumuza redaksiyon yetkisi verilmesi hususu oya sunulmuş ve kabul edilmiştir.

Komisyonumuzdaki görüşmeler sırasında tam tutanak tutulmuştur. İçtüzüğü'nün 45'inci maddesi uyarınca Genel Kurul çalışmalarında Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunu temsil etmek üzere Mersin Milletvekili Çiğdem Münevver ÖKTEN, Manisa Milletvekili Selçuk ÖZDAĞ ve Sakarya Milletvekili Ayşenur İSLAM özel sözcü olarak seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fikri Işık</i>	<i>Avni Erdemir</i>	<i>Çiğdem Münevver Ökten</i>
Kocaeli	Amasya	Mersin
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Katip	Üye	Üye
<i>Osman Çakır</i>	<i>Orhan Atalay</i>	<i>İsrafil Kışla</i>
Düzce	Ardahan	Artvin
Üye	Üye	Üye
<i>İsmet Uçma</i>	<i>Hakan Şükür</i>	<i>Selçuk Özdağ</i>
İstanbul	İstanbul	Manisa
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Nebi Bozkurt</i>	<i>Muzaffer Çakar</i>	<i>Suat Önal</i>
Mersin	Muş	Osmaniye
Üye	Üye	Üye
<i>Ayşenur İslam</i>	<i>Mehmet Altay</i>	<i>Temel Coşkun</i>
Sakarya	Uşak	Yalova
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Metin Lütfi Baydar</i>	<i>Recep Gürkan</i>	<i>Fatma Nur Serter</i>
Aydın	Edirne	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Zuhal Topçu</i>	<i>Özcan Yeniçeri</i>	<i>Ahmet Duran Bulut</i>
Ankara	Ankara	Balıkesir

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış, aynı maddeye beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve aynı maddenin mevcut son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tescil kararları, tescil olunan taşınmazın kadastral bilgileri ile birlikte, tapu siciline şerh düşülmek üzere ilgili tapu müdürlüğüne bildirilir.

Tek yapı ölçeğindeki kültür ve tabiat varlıkları ile korunma alanlarına ilişkin tescil kararları, 7201 sayılı Tebligat Kanunu uyarınca maliklere tebliğ edilir.

Sit alanlarının, tabiat varlıklarının ve tek yapı ölçeğinde tescil edilen taşınmazlar da dâhil olmak üzere malikleri idarece tespit edilemeyen taşınmazların tescil kararları, Resmi Gazetede yayımlanır ve Bakanlığın internet sayfasında bir ay süreyle duyurulur.

Tespit ve tescil ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 2- 2863 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ve aynı maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Korunma alanlarına dair koruma bölge kurulu kararları, 7201 sayılı Kanun uyarınca maliklere tebliğ edilir."

"Malikleri idarece tespit edilemeyen kültür ve tabiat varlıklarının korunma alanlarının tesciline ilişkin kararlar, Resmi Gazetede ilan yoluyla duyurulur ve Bakanlığın internet sayfasında bir ay süreyle yayımlanır."

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış, maddeye beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve maddenin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tescil kararları, tescil olunan taşınmazın kadastral bilgileri ile birlikte, tapu siciline şerh düşülmek üzere ilgili tapu müdürlüğüne bildirilir.

Tek yapı ölçeğindeki kültür ve tabiat varlıkları ile korunma alanlarına ilişkin tescil kararları, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu uyarınca maliklere tebliğ edilir.

Sit alanlarının, tabiat varlıklarının ve tek yapı ölçeğinde tescil edilen taşınmazlar da dâhil olmak üzere malikleri idarece tespit edilemeyen taşınmazların tescil kararları, Resmî Gazete'de yayımlanır ve Bakanlığın internet sayfasında bir ay süreyle duyurulur."

"Tespit ve tescil ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 2- 2863 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ve birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Korunma alanlarına dair koruma bölge kurulu kararları, 7201 sayılı Kanun uyarınca maliklere tebliğ edilir."

"Malikleri idarece tespit edilemeyen kültür ve tabiat varlıklarının korunma alanlarının tesciline ilişkin kararlar, Resmî Gazete'de ilan yoluyla duyurulur ve Bakanlığın internet sayfasında bir ay süreyle yayımlanır."

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3- 2863 sayılı Kanunun 65 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 65- Tescil edilen sit alanları ve korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile korunma alanlarının bu Kanuna göre tebliğ veya ilan edilmiş olmasına rağmen yıkılmasına, bozulmasına, tahribine, yok olmasına veya her ne suretle olursa olsun zarar görmesine kasten sebebiyet verenler ile koruma bölge kurullarından izin alınmaksızın inşaa ve fizikî müdahale yapanlar veya yaptıranlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

Bu Kanuna aykırı olarak yıkma veya imar izni verenler, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen fiiller, korunması gerekli kültür ve tabiat varlığını yurt dışına kaçırmak amacıyla işlenmiş ise verilecek cezalar bir kat artırılır.

Bünyesinde koruma, uygulama ve denetim büroları kurulan idarelerden 57 nci maddenin yedinci fıkrası uyarınca izin almaksızın veya izne aykırı olarak tamirat ve tadilat yapanlar ile izinsiz inşaa ve fizikî müdahale yapanlar veya yaptıranlar altı aydan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılırlar."

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3- Aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4- Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5- Aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Millî Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

M. Güler

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Millî Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

